

ELŐTERJESZTÉS

Csorvás Város Önkormányzatának Képviselő-testületéhez
az önkormányzat kezelésében lévő közutak forgalmi rendjének felülvizsgálatáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (továbbiakban: Kkt) 34. § (2) bekezdése rendelkezik arról, hogy a közút forgalmi rendjét a közút kezelője alakítja ki. A forgalmi rendet - a forgalmi körülmények vagy a baleseti helyzet jelentősebb változása esetén, de legalább ötévenként – a közút kezelőjének felül kell vizsgálnia, és ha szükséges, módosítania is kell. A Képviselő-testület legutóbb 2011. februári ülésén vizsgálta felül a kezelésben lévő közutak forgalmi rendjét. Jelen előterjesztésünkben idézünk néhány, a tárgyhoz kapcsolódó fontosabb jogszabályhelyet, különös tekintettel a 2011. óta történt jogszabályváltozásokra, továbbá ismertetjük a közlekedéssel, a közutakkal kapcsolatos aktualitásokat.

A Polgármesteri Hivatalban vezetett műszaki nyilvántartás szerint a belterületi úthálózat teljes hossza: 44.834 fm, ebből a Magyar Közút Nonprofit Zrt. kezelésében van 4.510 fm (47-es sz. II. rendű főközlekedési út, és a 4431 sz. Gyula-Gerendás-Csorvás településeket összekötő út Bajcsy Zs. utcai és Október 6. utcai szakasza).

A 40.324 fm önkormányzati út 68,6 %-a, 27.755 fm (117.837 m²) van ellátva szilárd burkolattal, 1674 fm (5362 m²) útalap vár lezárásra.

Csorvás belterületén 4533 fm kerékpárút szolgálja a biztonságos kerékpáros közlekedést.

Csorváson a helyi utak tulajdonosa és kezelője: Csorvás Város Önkormányzata. Az önkormányzat az utak üzemeltetését átadta a Csorvási Szolgáltató Nonprofit Kft. részére. A Kft. feladata különösen az utak tisztítása, vízelvezetése, és általában a közúti közlekedés céljára történő rendben tartása. Útkarbantartási feladatokat az önkormányzat közmunkaprogram keretében is ellát.

Az önkormányzati utak közül a település rendezési terve szerint belterületi gyűjtőútként üzemel a Batthyány, a Táncsics és a Gremesperger utca, melyek burkolatának szélessége 5 ill. 6 méter között változó. Rendezési terv szerinti jelölésük: Köu 6), közútkezelési szolgáltatási osztályuk: III.

A belterületi kiszolgáló és lakóutak a IV. közútkezelői szolgáltatási osztályba tartoznak. (Köu 10), burkolatszélességük általában 3-3,5 m, de a Tompa, a Kossuth, a Hunyadi, az István király és a Bocskai utcák, valamint a Bajcsy Zs. utcának a Rákóczi és Liszt F. utcák közötti szakaszai 5-5,5 m szélességűek.

A Kkt 47. § 7. pontja a következőképpen határozza meg az út fogalmát: *Út: a járművek és a gyalogosok közlekedésére, vagy csak a járművek, illetve csak a gyalogosok közlekedésére szolgáló, e célra létesített vagy kijelölt közterület, vagy magánterület (közút, magánút). Magánútnak kell tekinteni az állam vagy az önkormányzat tulajdonában álló területen lévő, közforgalom elől elzárt utat is.* Ugyanezen jogszabályhely 13. pontja szerint *út területének az út határai közötti területet, és a hozzá tartozó földrészletet nevezzük. Az út határa az útnak –*

a kiemelt szegélyt, az útpadkát, a rézsűt, az út víztelenítését szolgáló árkot, csatornát más víztelentő létesítményt is magába foglaló – külső széle.

A helyi közutak kezelésének szakmai szabályiról szóló az 5/2004. (I.28.) GKM rendelet melléklete a Szabályzat (a továbbiakban: Szabályzat), mely a helyi közutak, azok műtárgyai és tartozékai kezelésére terjed ki, és azt a célt szolgálja, hogy a helyi közutak kezelői a munkájukat a feladatok ismeretében, egységes szakmai szabályok és eljárások szerint végezzék. A Szabályzat többek között rendelkezik arról is, hogy:

„A Kkt. értelmében a közút kezelője köteles gondoskodni arról, hogy a közút a biztonságos közlekedésre alkalmas, közvetlen környezete pedig esztétikus és kulturált legyen. Ennek érdekében:

- a helyi közutakat a közút kezelőjének közlekedésre alkalmas állapotban kell tartania;*
- a közút kezelője a helyi közútnak a forgalombiztonságra veszélyes megrongálódását köteles haladéktalanul kijavítani, vagy a közút forgalmának biztonságát veszélyeztető helyzetet elhárítani;*
- a közút kezelőjének a helyi közutakat tisztán kell tartania. (A közút tisztántartása magában foglalja a közút tisztítását - ideértve a hulladék eltávolítását is -, a közútról a hó eltakarítását, továbbá az út síkossága elleni védekezést.*

Az utak tisztántartása: Az úttisztítás feladatai körébe tartozik az úttest burkolatának, a járdának, a gyalogútnak és a kerékpárútnak, a tömegközlekedési pályáknak és megállóhelyeknek, a járdaszízeknek, az úttartozékoknak, a várakozóhelyeknek és kijelölt rakodóhelyeknek, a zajárnyékoló falaknak és az út menti közlekedési létesítményeknek a tisztítása.

A tisztántartási kötelezettség a földutakra is kiterjed. A közutat - annak nem közlekedési célú igénybevétele esetén - a használó köteles tisztán tartani...

...A járda, a gyalogút, valamint a kerékpárút tisztántartása

a) A járda, a gyalogút, a kerékpárút, valamint a gyalog- és kerékpárút tisztítása során ügyelni kell arra, hogy azok burkolata ne rongálódjék meg.

b) Ha jogszabály másként nem rendelkezik, az ingatlan tulajdonosának (kezelőjének, használójának) kell gondoskodnia az ingatlan előtti járdaszakasz (járda hiányában 1 m széles területsáv, illetve ha a járda mellett zöldsáv is van, az úttestig terjedő teljes terület), valamint a járdaszakasz melletti nyílt árok és ennek műtárgyai tisztántartásáról, a csapadékvíz zavartalan lefolyását akadályozó anyagok eltávolításáról.

c) A szórakozó, a vendéglátó és az elárusítóhelyek, üzletek előtti járdaszakaszt a nyitva tartás ideje alatt - a közútkezelő és a helyiséget használó eltérő megállapodásának hiányában - a használó köteles tisztántartani.

d) Ingatlanhoz nem csatlakozó burkolt járda, lépcső, lejtő, gyalogút, valamint a közcélú zöldterületeken átvezető és az ezek körüli burkolt gyalogutak és sétányok tisztántartásáról, hóeltakarításáról és síkosság-mentesítéséről a helyi közút kezelője gondoskodik... ”

Az utak, járdák, csapadékvíz elvezető árkok tisztántartását Csorvás Város Önkormányzata Képviselő-testületének a köztisztaság fenntartásáról szóló 9/2009. (V.29.) önkormányzati rendelete is szabályozza.

A Csorvás belterületén lévő közutakon a közlekedés két forgalmi sávon zajlik. Az utak mentén lévő közúti jelzőtáblák a KRESZ szabályai szerint vannak elhelyezve. Sajnos gyakran előfordul, hogy a jelzőtáblákat megrongálják, vagy eltulajdonítják. Az önkormányzat rendszeresen ellenőrzi a közutakat, és pótolja, illetve pótoltatja a hiányzó táblákat. Jelenleg közel 20 db közlekedési tábla pótlása szükséges. Egy közlekedési tábla bekerülési költsége - a tábla felületének méretétől és alakjától függően - bruttó 10-15.000,- Ft körüli összeg.

A jelzőtáblák hiánya jelentősen veszélyezteti a közlekedés biztonságát, éppen úgy, mint a burkolatok hibái. Az évek során a közútjaink burkolata sok helyen megrongálódott. Ez lehet a természetes elhasználódás következménye, de bekövetkezhet a pályaszerkezet teherbírásánál nagyobb terheléstől, vagy kivitelezési, esetleg fenntartási hiányosságok miatt is. Számos helyen repedezett burkolatszélek, süllyedések láthatók, valamint kisebb-nagyobb kátyúk veszélyeztetik a forgalom biztonságát.

Nagyon fontos feladat az útpadkák folyamatos karbantartása, nyesése. A felhízott útpadkák különösen a téli, csapadékos időjárás során okoznak jelentős károkat a közutak állagában. Az eső, az olvadó hó nem tud elfolyni a burkolat szélénél magasabb útpadkán, a beszivárgó víz pedig megfagy, a térfogata megnő, és így olvadáskor, a forgalom hatására megsüllyed a burkolat. A közmunka programban vásárolt útgyalualval már több szilárd burkolattal ellátott utcában megtörtént a padkanyesés.

Az utak állagának megóvása érdekében további előrelépést jelent az is, hogy közmunkaprogram keretében a település jelentős részén készült csapadékvíz elvezető árok, amely a burkolt utakról lefolyó vizet fogja fel. Ez a munkafolyamat néhol ellenérzést váltott ki, ugyanis az elkészült csapadékvíz szikkasztó árok – vitathatatlanul - kisebb kellemetlenséget, nehézséget okoz az ingatlan előtti terület tisztántartásában, a fű nyírásában. Mindenkinek figyelemmel és megértéssel kell lenni azonban arra, hogy a csapadékvíz elvezető árok az út tartozéka, és rendeltetésének megfelelően, a csapadék felfogásában nagy jelentőséggel bír. Az elkészült csapadékvíz-gyűjtő árkokat folyamatosan karban kell tartani, gyom- mentesíteni, és szükség szerint profilozni kell, annak érdekében, hogy az esetenként lehulló nagymennyiségű csapadék elsikkasztható legyen.

A helyi utak és a kerékpárút hó- és síkosság-mentesítését a téli útüzemeltetési terv szerint végzik. Először a III. közútkezelési szolgáltatási osztályba sorolt gyűjtőutakról takarítják el a havat, továbbá ezzel egy időben az autóbusz megállóknál, az egészségháznál, az óvodák és az iskolák környékén, valamint a posta, a vasútállomás és az egyéb intézmények előtti közterületeken végzik el kézi erővel a hó eltakarítását. A kerékpárút tisztítása az erre a célra szolgáló speciális géppel történik. Ezek után a IV. szolgáltatási osztályba sorolt utakat takarítják, kezdve a Kossuth, a Hunyadi, és az István király utcákkal. Csak az összes burkolt út tisztítása után kezdik a IV. osztályba sorolt földutak hó eltakarítását. Külterületen a Petőfi pusztára, és a szennyvíztelepre vezető út tisztítására fordítanak fokozott figyelmet. A külterületi utak közlekedésre alkalmas állapotának biztosítása érdekében, a tisztántartási munkálatokban jelentős részt vállal a „Csorvási Gazdák” Zrt. Szükség esetén a belterületi utak tisztításában is számíthatunk rájuk.

2015-ben elkészült a 47-es számú főúttal párhuzamos kerékpárút. Az öröndetes, hogy a kerékpárút teljes belterületi szakaszát is újjáépítették, viszont kevésbé örömteli az, hogy a teljes külterületi szakasz kezelése is az önkormányzat feladata lett. A kerékpárút külterületi szakaszán az önkormányzatnak kell elvégezni a hó eltakarítást és a fűnyírást.

A már idézett Szabályzat előírása szerint, amennyiben a lehullott hóréteg 15-20 cm, a III. közútkezelési szolgáltatási osztályba sorolt közutaknál a hóesés megszűnése után 24 órán belül indokolt megkezdeni a hó eltávolítását. E szabályhoz képest, Csorváson már 5-10 cm hóréteg-vastagság esetén megkezdik a hó eltakarítását.

A síkosság-mentesítés szintén a fenti sorrend szerint történik. Síkosság-mentesítésnél a só használatát minimálisra kell csökkenteni, ill. egyes helyeken a használata tilos is. Az elmúlt télen több esetben homokot, vagy fűrészport használtak síkosság-mentesítésre. A fás szárú növények védelméről szóló 346/2008. (XII.30.) Korm. rendelet 5. § (2) bekezdése szerint: „Belterületi közterületen - a közúti forgalom számára igénybe vett terület (úttest) kivételével - a síkosság-mentesítésre olyan anyag használható, amely a közterületen vagy annak közvetlen

környezetében lévő fás szárú növény egészségét nem veszélyezteti.” Csorvás tekintetében önkormányzati rendelt szabályozza azt, hogy díszburkolat síkosság-mentesítésére tilos a só használata.

A helyi útjaink nagy része lakóútnak készült, az útpályák szerkezeteit is e szerint méretezte a tervező. Sok esetben azonban a nagy összsúlyú tehergépjárművek, mezőgazdasági munkagépek – melyek száma Csorváson az utóbbi években megsokszorozódott – közlekednek a lakóutakon, rongálva ezzel azok pályaszerkezetét. A megoldás a súlykorlátozás bevezetése, ill. a lassú járművek kitiltása lehetne. Ez a lehetőség azonban az érintett nagyobb összsúlyú járműtulajdonosok érdeksérelmével járhatna, mert más lehetőségük nem lévén, csak ezeken az utakon tudják megközelíteni a földjeiket vagy a telephelyeiket.

Csorvás településrendezési tervének közlekedési pályák és csapadékvíz elvezetés szakági tervfejezete tartalmazza a következő előírást:

„ a közlekedési területeken belül műtárgyakat, közvilágítási és közlekedési jelzőlámpákat, közterületi építményeket, növényzetet, közterületi bútorokat úgy kell elhelyezni, hogy azok fényei, méretei, az előírásokban rögzített és szabályozott szabad látótávolságot, kanyarodási látótávolságot, megállási látótávolságot, az útfelületek, útburkolati jelek, és a KRESZ jelzőtáblák láthatóságát ne zavarják. ”

Az tény, hogy az 1990-es évek elején történt közvilágítás korszerűsítése során felszerelt 11 wattos közvilágítási lámpák csak gyéren világítják meg a közlekedési területeket. Természetesen a 47-es út mentén, és a legtöbb gyűjtőutat érintően nagyobb teljesítményű, megfelelő fényerejű lámpatesteket szereltek fel. Sok éven át nem nyílt lehetőség a közvilágítási hálózat bővítésére, azonban az önkormányzat az áramszolgáltató jóvoltából néhány éve bővíthette a közvilágítási hálózatát 41 db 36 wattos közvilágítási lámpa felszerelésével. Ezek a lámpatestek olyan 11 wattos lámpák helyére kerültek, ahol a korábban gyéren kivilágított gyűjtőutak mentén, és a forgalmasabb közlekedési csomópontokban növelhetik a közlekedésbiztonságot. A leszerelt 11 wattos lámpatestek nagy részével pedig a forgalmasabb, szilárd burkolattal ellátott utcákat „sűrítették be”, úgy, hogy minden oszlopra került közvilágítási lámpatest (pl: a Somogyi Béla utcában). A 47-es számú főút burkolatfelújításával egyidejűleg bővült a közvilágítási hálózat is. A meglévő közvilágítási elemek mellett, a külterület felé mindkét irányban felszereltek összesen 25 db LED típusú lámpatestet.

A Szabályzat rendelkezik a közút melletti növényzet gondozásáról, alakításáról is. Az Ütügyi Műszaki előírások csomóponti rálátási háromszögeként határozzák meg azt a látómezőt, amelyet útkeresztezésekben biztosítani kell.

Az útpadkán, az árokban, továbbá a közút határán belüli területen (ideértve a földút területét is) a forgalom biztonságát zavaró növényzetet el kell távolítani. A közúti úrszelvény (beleértve a kerékpárúti úrszelvényt is) biztosítása, a csomópontok beláthatósága, a közúti jelzések és úttartozékok láthatósága érdekében, az útpadkán, az árokban, a rézsűfelületeken, továbbá a közút határán belüli területen levő cserjéken és fákon, fasorokon évente legalább egyszer alakító metszést kell végezni. Ha a növényzet lombos állapotában a látótávolságot vagy a közúti jelzések láthatóságát zavarja, akkor azt azonnali beavatkozással meg kell szüntetni.

Ilyen problémát leginkább a Bajcsy utcán lévő sövény okoz, mégpedig az alsóbbrendű utakról a Bajcsy utcára kanyarodók számára. A sövényen évente többször alakító metszést végeznek. A település más területein előfordul, hogy az ingatlantulajdonos olyan fát vagy cserjét ültet az ingatlantulajdona előtti területre, amely zavarja a közlekedésbiztonságot. Amennyiben a rálátási háromszög a növények miatt nincs biztosítva, metszésükre, szükség esetén eltávolításukra a Polgármesteri Hivatal felszólítja a tulajdonost.

Többször érkezett már kérés a lakosságtól az iránt, hogy a Bajcsy utca forgalmasabb csomópontjain gyalogátkelőhelyek létesüljenek. Az érintett közút kezelőjével, a Magyar Közút Nonprofit Kft. Békés Megyei Igazgatóságával egyeztetünk a kivitelezés lehetőségéről, de elutasító választ kaptuk, arra tekintettel, hogy a forgalom nagysága nem indokolja a meglévő mellett újabb gyalogátkelőhely(ek) létesítését. Gazdasági megfontolásból sem célszerű jelenleg ilyen megoldás alkalmazásán gondolkodnunk, a vonatkozó jogszabály ugyanis előírja, hogy *„a gyalogos-átkelőhelyek megvilágításáról, a gyalogos-átkelőhelyhez vezető szilárd burkolatú járda, gyalogút és gyalogos-felállóhely, a kiemelt szegélyen vagy padkán kívüli gyalogos korlátok, egyéb gyalogos biztonsági berendezések létesítéséről és fenntartásáról, valamint a gyalogosok részére szolgáló vasúti gyalogos-átkelőhely létesítéséről a települési önkormányzat képviselő-testülete gondoskodik.”*

A Kkt. 36. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy *„A közút felbontásához, annak területén, az alatt vagy felett építmény vagy más létesítmény (a továbbiakban együtt: építmény) elhelyezéséhez, a közút területének egyéb nem közlekedési célú elfoglalásához (a továbbiakban együtt: nem közlekedési célú igénybevétel) a közút kezelőjének a hozzájárulása szükséges. A hozzájárulásban a közút kezelője feltételeket írhat elő.”* Ilyen, a közút nem közlekedési célú igénybevétele, és a közút melletti ingatlan használata általában az ingatlanok közművesítése esetén fordul elő. Ezekben az esetekben a kivitelezőknek a közút nem közlekedési célú igénybevételéhez közútkezelői állásfoglalást, és a közterület használatához tulajdonosi hozzájárulást kell beszerezniük. Korábban a jegyző hatáskörébe tartozott a közútkezelői állásfoglalás kiadása, de jogszabályváltozás következett be, és a Kkt. 46. § (1) bekezdése többek között ezt a feladatot is a Képviselő-testület hatáskörébe utalta.

Javasoljuk a Tisztelt Képviselő-testületnek, hogy ezt a hatáskörét – tekintettel arra, hogy a rugalmas és ügyfélcentrikus ügyintézés ezáltal valósítható meg -, ruházza át a polgármesterre.

A hatáskör-átruházás rendeletalkotást, nevezetesen, a Szervezeti és Működési Szabályzat ilyen tartalmú módosítását teszi szükségessé.

A közműhálózatok vezetőkei és a bekötővezetékek elhelyezésekor a kivitelezők a közterületen földmunkát végeznek, az előzőekben ismertetett eljárás lefolytatását követően. E munkálatok végzése hatással van a közlekedés biztonságára is, ezért a közútkezelői hozzájárulás erre vonatkozó előírásokat is tartalmaz. Például:

- A közút és a járda felbontásához az építetők nem kapnak hozzájárulást, a vezeték elhelyezését az út ill. a járda alatti átfúrással kell megoldani, a vezetéket pedig védőcsőben kell elhelyezni.
- A munkálatok ideje alatt a közút és a járda területe nem zárható le, azon építési anyag még ideiglenesen sem tárolható. A gyalogos és a gépjárműforgalom zavartalanságát minden esetben biztosítani kell.
- A kivitelezés ideje alatt a munkaterületet a forgalomtól piros-fehér sávozású korláttal kell elzárni, és ha a látási viszonyok szükségessé teszik, folyamatos piros, vagy sárga villogó fényt adó lámpát is el kell helyezni.
- A munka befejezése után a területet eredeti állapotába - 20 cm-es rétegenkénti gondos döngöléssel tömörítve - kell helyreállítani. A felesleges földet, építési anyagot el kell szállítani.
- Ha a kivitelezés fogyatékosága miatt a közút, ill. a járda használhatóságát veszélyeztető süllyedés történik, azt az ingatlan tulajdonosa a saját költségén köteles helyreállítani.

A gépjárművezetők között többen is vannak, akik gyakran túllépi a KRESZ által a belterületre előírt 50 km/h sebességhatárt. Sokan kérték már, hogy helyezzen el az önkormányzat olyan közúti jelzőtáblákat, amelyek a megengedett legnagyobb sebességet jelzik. Erre nincs lehetőség, hiszen a lakott területen alkalmazható legnagyobb megengedett sebességet magasabb rendű jogszabály írja elő, és ezt a gépjárművezetőknek a saját, valamint a mások biztonsága érdekében e nélkül is be kell tartani. Más kérdés, hogy a település néhány frekventált helyén szükséges a jogszabályban előírtnál szigorúbb sebességkorlátozást alkalmazni. Ilyen hely például az óvodák, és az iskolák, valamint a sebességcsökkentő bordák környéke.

Lakossági kérésre két utcában került elhelyezésre sebességcsökkentő borda, un. fekvőrendőr. A Móricz Zsigmond utcában az útburkolat elkészítését követően jelentősen növekedett a gépjármű forgalom, és ahogy már említettük, a gépjárművezetők közül többen is voltak, akik jelentősen túllépték a belterületre előírt 50 km/h sebességhatárt. Az utca minden lakosa aláírta azt a kérelmet, amelyben sebességcsökkentő borda elhelyezését kérték. 2010-ben a Bocskai utcai óvodába járó gyermekek szülei több mint 100 aláírással alátámasztva nyújtották be kérelmüket, amelyben kezdeményezték az óvoda előtti sebességcsökkentő borda elhelyezését, az óvodás gyermekek testi épségének biztosítása érdekében. A sebességcsökkentő bordák környezetében lévő útkereszteződésekben 30 km/h sebességkorlátozó jelzőtáblát kell elhelyezni, valamint célszerű bukkanót jelölő jelzőtáblával is utalni a közúton elhelyezett bordára. Mindenki előtt ismert ugyanis, hogy a sebességcsökkentő bordákon való, nem megfelelő sebességgel történő áthaladás károsodást okozhat a gépjárműben. Egy fekvőrendőr elhelyezése a hozzátartozó közúti jelzőtáblákkal együtt igen költséges, a Bocskai utcában lévő például 183.750,- Ft-ba került. A sebességcsökkentő bordák létesítésének megítélése a lakosság részéről igen vegyes. Sokan a közlekedés biztonsága miatt, a gyorsajtók ellen szeretnék elhelyeztetni ezeket az elemeket, mások viszont arra panaszkodnak, hogy a kihelyezett elemek miatt nem lehet zökkenőmentesen, azonos sebességgel haladni gépkocsival, de még kerékpárral sem.

A város területén kiépített parkolók korábban csak a 47. sz. főközlekedési út mellett, valamint a Pizzaház előtt létesültek. Az utóbbi években elkészült önkormányzati beruházások jelentősen növelték a parkolók számát, hiszen az Arany János utcai útépítés során 52 db, az István király utcai iskola felújítása során pedig 7 db parkoló épült. Parkoló épült a Móra Ferenc utcában az óvoda-bölcsőde melletti közterületen, és a Posta előtti közterületen, továbbá bővült a fecskéházi parkolóhelyek száma is. A Postánál történő parkolást segíti a közút mellett a közelmúltban kialakított leállósáv is. További előrelépés a parkolók számának növelése terén az a jogszabályi előírás, amely kiköti, hogy új építmények létesítése esetén, annak rendeltetésszerű használatához az ingatlanon belül kell parkolóhelyet létesíteni. Az ingatlanon belüli parkolók számát a létesítmény funkciójának megfelelően, az épület hasznos alapterületére vetítve határozza meg a jogszabály. Ilyen parkolóhely létesült többek között a Gádos és Vidéke Takarékszövetkezet, valamint az Egészségügyi Centrum udvarán. A közelmúltban több olyan önkormányzati tulajdonú épület előtt is készült parkoló, ahol nagyobb gépjárműforgalommal kell számolni.

Csorvason az önkormányzat 19/2001.(XI.30.) rendelete szabályozza azt, hogy a *...”nagyközség belterületén a személyszállító gépjárművekkel és a motorkerékpárokkal közlekedők a közterületek közlekedésre szánt területeinek egy részét, illetve a közterületek külterjesen művelt zöldterületeit ideiglenes parkolás céljából igénybe vehetik. A közterületek közlekedésre szánt területei parkolás céljából csak úgy vehetők igénybe, hogy azzal a közlekedés biztonságát és a forgalom zavartalanságát ne veszélyeztessék.*

A parkolás céljából ideiglenesen igénybe vehető közterület állagának fenntartásáról az önkormányzat gondoskodik. Az ideiglenes parkolás során esetlegesen keletkezett szennyeződések eltávolításáról a gépjármű vezetőjének kell gondoskodni.”

A Szabályzat 5.2. pontja a következőképpen rendelkezik a földutakról: *„A földutak járhatóságáról a forgalmi viszonyoknak, a talaj adottságának, és az időjárásnak megfelelően kell gondoskodni. A földutak fenntartását a csapadékos időjárás elmúltával tavasszal, a talaj részleges kiszáradása után célszerű elvégezni. A földutak járőfelületét, a profil kialakítását évente kétszer rendezni kell. A földutak hibái a gödrösödés, az elsárosodás, amelyet a nem megfelelő talajszerkezet javításával, az útfelület egyenletessé tételével, megfelelő oldaleséssel, és a csapadékvíz elvezetésének megoldásával lehet megszüntetni.”*

Főleg télen, de az őszi-tavaszi csapadékos időjárás esetén is nehézséget okoz a földutakon való közlekedés. Ilyenkor ezekben az utcákban gépkocsival szinte lehetetlen közlekedni. A burkolat nélküli utcákban jól megfigyelhető, hogy a gépjárművekkel annyira megrongálják a földút felületét, hogy azon a gyalogosok átkelése is nehézkes.

Csapadékos időjárási viszonyok esetén, mivel a földutak járhatósága erősen korlátozott, a gépjárművezetők – más lehetőségük nem lévén – a közterület zöldfelületi részét veszik igénybe közlekedésre. Ennek megakadályozása érdekében sok ingatlantulajdonos különböző, a forgalmat akadályozó tárgyat (betontömböket, oszlopokat, gumikerekeket) helyez el azért, hogy ezzel védje az ingatlan előtti zöldfelületet. Ez részben érthető, hiszen mindenki szeretné, hogy a környezete esztétikus, szépen gondozott legyen. A közlekedés szempontjából azonban rendkívül balesetveszélyes ez a magatartás. A közútra a közlekedés biztonságát, vagy zavartalanságát hátrányosan befolyásoló tárgyat kitenni, kidobni nem szabad.

Az akadályokat kihelyezőknek figyelembe kell vennie azt is, hogy az orvosnak, a mentőnek, a tűzoltókocsinak minden esetben meg kell tudni közelíteni a célhelyet. A kihelyezett akadályok az élet és vagyonszükségletet is veszélyeztetik.

A 47-es számú főközlekedési út nem önkormányzati kezelésben lévő út, de mivel a forgalomcsillapított szakasza a településünk központját szeli át, mindannyiunkat érintenek az ezzel kapcsolatos pozitív és negatív tapasztalatok, változások. Csak két példa: 1. A főút menti ingatlanokban élők korábban problémaként élték meg az út egyenetlenségéből adódó zaj és rezgésterhelést. 2. Gyakran keletkezett forgalmi akadály a Polgármesteri Hivatal előtti autóbusz-megállóban annak mérete miatt, ha két, vagy ennél több busz tartózkodott a megállóban.

Ezeket a problémákat is orvosolta a „47-es számú főút 11,5 t tengelyterhelésre történő burkolat-megerősítése, és az ezzel párhuzamos kerékpárút építése” című projekt megvalósítása. A beruházás 2014-ben kezdődött, és 2015-ben fejeződött be. A főúton zajló kivitelezési munka sok kellemetlenséget okozott a közlekedőknek és a helyi lakosságnak egyaránt, de az eredményét a munka befejezése óta élvezhetjük. Az új, nagyobb teherbírású útburkolat jóvoltából csökkent a zaj és rezgésterhelés, az autóbusz megálló méretét megnövelték. A pozitív hatások mellett megmaradt néhány negatívum is, többek között például az, hogy a belterületen burkolatszélesítésre - a rendelkezésre álló területi adottságok miatt - nem volt lehetőség. Így továbbra is a forgalomcsillapított szakaszokra jellemző keskeny, kanyargós, szigetekkel tarkított forgalmi sávokon kell haladni. Ez ugyan megfelelően megválasztott sebesség mellett nem jelenthet problémát, de ha ez nem így van, növekedhet a baleseti kockázat. Veszélyt jelentenek a személygépkocsinál magasabb parkoló járművek a forgalmi sáv mellett, hiszen akadályozzák a beláthatóságot mind a gyalogos részéről (nem látja a közeledő járművet), mind a közlekedő gépjárművezető szempontjából, aki nem látja be biztonságosan a gyalogátkelőhelyeket.

Az önkormányzat tulajdonában lévő közutak tekintetében az előző beszámoló elkészítése óta sajnos nem volt lehetőség új, szilárd burkolatú út építésére. A korábban elkészült útalapok lezárására sem volt mód. Az aszfaltburkolattal történő lezárásra váró útalapok:

Árpád utca 898 fm - 2946 m²

Széchenyi utca 251 fm-es szakasza - 811 m²

Petőfi utca 220 fm-es szakasza - 660 m².

Micsurin utca 305 fm-es szakasza - 947 m²

A 2011-ben készült elterjesztésben még csak tervként szerepelt a Jókai utcai közút helyreállítása. 2012-ben a belvízi védekezés során megrongálódott Jókai utcai közút burkolatát vis major pályázatból nyert forrásból helyreállította az önkormányzat.

Már utaltunk az előterjesztésben a földes utcák problémájára, ami különösen az esős, sáros időszakokban okoz jelentős gondokat. Ilyenkor sem az orvos, sem a mentő, de még a települési szilárd hulladékot gyűjtő konténeres autó sem tudja megközelíteni a lakóházakat. A megoldás érdekében a forgalmasabb földes utakat az önkormányzat bontásból származó darált betontörmelékkel töltötte fel. Ilyen feltöltés készült a Kölcsey, az Arany János, a Petőfi, a Bacsó, és az Aradi utcák egy részén. Mivel az útfeltöltés csak a jelzett utcák egy részén készült el, ezért ebben az évben tervezi az önkormányzat, hogy a Bacsó, a Kölcsey és az Aradi utcák még el nem készült szakaszait is feltölti betontörmelékkel. A Bacsó utcán még 710 fm, a Kölcsey utcán 300 fm, az Aradi utcán 550 fm-es szakaszt kell ellátni betontörmelékkel. Ehhez a kb. 3,00 m szélességben, 20 cm vastagságban készülő „útalap” építéshez több mint 900 m³ darált betontörmelék szükséges. Ezek az „útalapok” nem lesznek alkalmasak arra, hogy majd aszfaltburkolattal zárjuk le őket, hiszen sem a felhasznált anyag, sem az elkészült pályaszerkezet teherbírása nem felel meg az útügyi előírásoknak, de lehetőséget biztosítanak arra, hogy az ingatlanokat a csapadékos, és téli időjárási viszonyok esetén is meg lehessen közelíteni.

Az utak karbantartása tekintetében jelentős költségmegtakarítást jelent, hogy a Kistérségi START Munkaprogramok keretén belül több útépitésre használható gépet tudott beszerezni az önkormányzat: padkahengert, vibrolapot, grédert, önjáró vibrohengert. A START munkaprogram által biztosított forrásból aszfalt vásárlására is lehetőség nyílt, így a kátyúzási munkákat saját dolgozókkal, jó minőségben tudja elvégeztetni az önkormányzat.

A 47-es út építése kapcsán több, a főút mentén gazdálkodó részéről merült fel problémaként, hogy a beruházás megvalósítást követően megszűnt az a lehetőségük, hogy a főútról közvetlenül a szántóföldjükre hajtsanak. Az út mentén mindkét oldalon gravitációs rendszerű csapadékvíz elvezető árok épült. A tervezők, ill. a kivitelezők igyekeztek áteresszel ellátott bejárót tervezni, ill. építeni minden ingatlanhoz. Mégis, több ingatlan tekintetében szükséges volt egyeztetéseket folytatni a beruházóval és kivitelezővel. Az egyeztetések eredményeként néhány bejárót a kivitelezést követően, utólag készítettek el. Ilyen volt a homokbányához és a Rudolf-majori kastélyhoz vezető úthoz kapcsolódó, az út kerékpárút felőli oldalán lévő átjáró. A terveken ezek az átjárók nem szerepeltek, de ha nem készültek volna el utólag, a kerékpárútról ezt a két létesítményt közvetlenül nem lehetett volna megközelíteni. Néhány földtulajdonos részéről még a mai napig fennálló probléma, különösen a 011/34-től a 010/9 hrsz-ig terjedő területek tekintetében, az ingatlanok megközelíthetősége. Ezek a földterületek a homokbánya dűlő, és a Kádár tanya között helyezkednek el. A 010/5, és a 011/34 hrsz-ú ingatlanok tulajdonosai saját átjárót igényelnének a 47-es útról a földjükre. Már ezzel a témával kapcsolatban is több egyeztetés történt a kivitelezőkkel, és a beruházó NIF Zrt-vel. Az egyeztetések végén a beruházó és a kivitelezők egyöntetűen arra az álláspontra helyezkedtek, hogy ezen a szakaszon nem készítenek minden földterülethez bejárót. Szabálytalan, és a forgalmat, a közlekedésbiztonságot akadályozó lenne, ha a keskeny

fölterületek megközelítésére 30-50 méterenként bejárók készülnének. Balesetveszélyt jelentene a bejárókról történő sárfelhordás is.

A jelzett földterületek mellett viszont van egy önkormányzati tulajdonú szerviz út, amelyre a Kádár tanyánál lehet behajtani. Erről az útról az előzőekben jelzett összes földterület megközelíthető. Igaz, hogy korábban ez a szerviz út fával benőtt, elburjázott terület volt, de az önkormányzat kitakarította azt, és ma már betölti a funkcióját. Az út ugyan csak 3 m széles, de ha a földtulajdonosok is kitermelik a saját termőföldjükön lévő, elburjázott fákat, cserjéket, akkor már a szélesebb mezőgazdasági gépek is akadálytalanul eljuthatnak a céljukhoz. Az önkormányzat - igény esetén - ezekről a területekről is eltávolítja a nagyobb gépekkel való közlekedést ma még gátló fás szárú növényzetet.

Az új átjárók építésének további nehézsége, hogy a Magyar Állam tulajdonában lévő 47-es számú főút útterülete és az önkormányzat tulajdonában lévő szerviz út között elhelyezkedő erdősáv magánszemélyek tulajdonában van, ezért a rajta keresztül történő önkényes átjárás jogellenes helyzetet teremtene.

Úgy ítéljük meg, hogy ebben az ügyben az önkormányzat mindent megtett, amit jogszerűen tennie kellett, illetve tennie lehetett, sőt, még ezen túlmenően is igyekezett képviselni a lakosság érdekeit az egyeztetéseken. Ez sem volt egyszerű, hiszen az egyeztetéseken többször is felmerült a beruházó és a kivitelezők részéről az a - megjegyezzük, jogos - észrevétel, miszerint: még a tervezés időszakában minden érintettnek volt lehetősége nyilvános fórumon is kérdéseket feltenni, problémákat feltárni feléjük. Az ilyen fórumokon azonban alig, vagy egyáltalán nem volt résztvevő.

Az előzőekben már foglalkoztunk a lezáratlan útalapokkal. Különösen az Árpád utca egyes lakói sérelmezik azt, hogy befizették az útépitési érdekeltségi hozzájárulást, de nem kaptak szilárd burkolatú utat az utcájukba. Tájékoztatásul közöljük, hogy a befizetett érdekeltségi hozzájárulások nem vesztek kárba. Felhasználásra kerültek az útalap építési költségének teljesítéséhez, az önkormányzat jelentős összegű ilyen célú kifizetése mellett. Az utca aszfaltburkolattal történő lezárását napirenden tartja az önkormányzat. Amennyiben megfelelő pályázati forráslehetőség kínálkozik, minden útalap lezárásra kerül. Azokat az ingatlantulajdonosokat vagy ingatlanhasználókat, akik korábban nem fizették be az érdekeltségi hozzájárulást, az út lezárását követően az önkormányzat határozatban kötelezi az érdekeltségi hozzájárulás befizetésére.

A közelmúltban lakossági bejelentés érkezett a Vörösmarty utca Fecskeház előtti szakaszának közlekedési helyzetével kapcsolatban. A bejelentők előadták, hogy a fecskeházi lakók az önkormányzati tulajdonú, kétirányú forgalmat bonyolító út szélén parkolnak, akadályozva ezzel a közlekedést, tekintettel arra, hogy ez a közút egyébként sem elég széles. Az út egyik oldalán kiemelt szegély van, a másik oldalán pedig betonkarók miatt nem lehet rajta két autónak egymás mellett közlekedni.

Helyszíni szemlén megállapítást nyert, hogy a Fecskeház előtti önkormányzati közút szélessége 4 m, és az út egyik oldalán lévő betontuskók az út szélétől 50 cm-re vannak. A betontuskók tehát az út kiemelt szegéllyel szembeni oldalán helyezkednek el. Tényleg nem nyújtanak túl esztétikus látványt, de annál nagyobb szolgálatot tesznek a terület környezetének védelme érdekében. Korábban ugyanis, azaz a beton tuskók kihelyezése előtt, a füves részt használták parkolásra a garzonház lakói és az oda látogatók. Ilyen használat mellett ez a füves rész már csak egy sáros, egyenetlen, rendezetlen településrész képét mutatta. Úgy ítéltük meg, hogy a környéken lakóknak fontos az, hogy esztétikus, rendezett környezetük legyen. Tisztában vagyunk ugyan a kihelyezett elemek balesetveszélyességével, de azzal is, hogy 4-4,5 m széles közlekedési területen (közút ill. annak padkája a kiemelt szegély és a beton tuskók közötti sáv) még az út szélén parkoló személygépkocsi mellett elhaladva is lehetőséget biztosít

egy személygépjárműnek – megfelelő sebesség megválasztása mellett - a biztonságos közlekedésre.

A fecskeházi lakóknak a garzonház udvarán kialakított, biztonságos parkolóhely áll a rendelkezésükre. A közúton való parkolást csak a rövid időre látogatóba érkezők veszik igénybe, de számukra egyébként az utcában, a Fecskeháztól néhány méterre, kiépített parkoló is van.

A bejelentést követően a Fecskeház bejáratához közeli közterületen elkészült egy újabb parkolóhely, tulajdonképpen inkább rakodó-beálló hely, ahol a garzonházba ki- és beköltözés során várakozó gépjárművek a közlekedést nem akadályozó módon tudnak parkolni. További terv, hogy ezen a szakaszon a Rákóczi utca 26. számú nyugdíjsház Vörösmarty utca felőli részén a közeli jövőben még 5-6 db parkoló épül meg.

Az önkormányzati közútkezelői feladat az egyike azon feladatoknak, amiket soha nem lehet úgy végezni, hogy az eredményekkel teljes mértékben elégedettek lehessünk. Az elterjesztés terjedelméből is látható, hogy szerteágazó és bonyolult, több összetevő által meghatározott ügyekben kell eljárni.

Tisztelt Képviselő-testület! Kérjük, vitassák meg és fogadják el az előterjesztést, továbbá döntsenek az alábbiakról:

— Szükség van-e a Vörösmarty utca előzőekben ismertetett szakaszán a forgalmi rend megváltoztatására, azaz egyirányú forgalmi rend kialakítására, vagy a jelenleg meglévő forgalmi rend maradjon meg azzal, hogy a kialakított, valamint a kialakítani tervezett parkolókkal teremtjük meg a biztonságos közlekedés lehetőségét.

— Csorvás Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a közútkezelői állásfoglalások kiadása tárgyában gyakorolható, jogszabályban biztosított hatáskörét a polgármesterre átruházza.

Csorvás, 2016. április 22.

.....
Baráth Lajos
polgármester